

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4C/185/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413217732
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4413217732.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcovou v spore žalobcu: P. X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. N., U. 9, v zastúpení: JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, IČO: 40 353 729, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2394/2012 zo dňa 19.01.2012.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 331,50 eur na účet správcu systému do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 25.07.2013 sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Arbitrážnym súdom Košice sp. zn. 3C/2394/2012 zo dňa 19.01.2012 (ďalej rozhodcovský rozsudok) z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj "citovaného zákona"), t.j. pre porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Zároveň žalobkyňa navrhla, aby súd odložil vykonateľnosť citovaného rozhodcovského rozsudku.

2. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom uplatnil nárok na sumu 260,94 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C/2394/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 260,94 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

3. Žalobca vo svojej žalobe namietal aj to, že rozhodcovský súd mu spolu s rozhodcovským rozsudkom zaslal aj návrh na začatie konania aj upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom a bez toho, že by ho v konaní vypočul, len na základe podkladov doložených žalovaným ho zaviazal na zaplatenie žalovanej čiastky. Žalobca zároveň žiadal, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že nič nebráni, aby okamžite začala exekúcia, preto žiadal, aby mu súd poskytol ochranu tým, že odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenia sa v tomto konaní domáhal.

4. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní žiadal zrušenie rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá nebola platne dojednaná a bola súčasťou všeobecných poisťných

podmienok (VPP), tieto VPP tvorili súvislý predtlačný text bez možnosti jeho ovplyvnenia. Novela exekučného poriadku (ďalej EP) predpokladá, že ak nebol podaný návrh na začatie exekučného konania do 31.03.2015, nie je možné ďalej zo strany žalovaného si uplatniť takýto návrh u súdneho exekútora. Nie je však možné reálne zistiť, či takýto návrh na exekúciu bol podaný, u ktorého exekútora, aj keď bola zo strany súdu odložená vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Napriek tomu, že žalovaný mal zákaz uplatňovať si rozhodcovskú doložku na základe rozhodnutia OS Trenčín žalovaný naďalej vykonával takúto činnosť a podával návrhy na exekúciu, resp. na rozhodcovský súd. Ak sa budeme baviť v rovine či ide o akademický spor alebo reálny, myslím si, že je v záujme spotrebiteľa, aby súd prejednal takúto žalobu a rozhodol vo veci.

5. Na pojednávaní dňa 05.11.2015 žalobca uviedol, že žiada, aby bolo zrušené exekučné konanie. V roku 2008 uzavrel poistenie so žalovaným, v roku 2010 sa dopyčul z médií, že žalovaný má nekalé aktivity, tak jeho rodičia zrušili zmluvu a následne dostal v roku 2013 list z rozhodcovského súdu, kde spolu s návrhom bola žiadosť, aby sa vyjadrili a hneď mu bol aj doručený rozsudok. Z toho dôvodu sa obrátil na vedľajšieho účastníka a podal žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo 04.11.2015 žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že žalobca spolu s poisťovňou podpísal aj Všeobecné poisťovné podmienky a Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťovnej zmluve, ktoré podpísať nemusel a ktoré pojednávali o rozhodcovskej doložke. V prípade nepodpisania oboch týchto dokumentov by rozhodcovská doložka nebola vôbec vznikla. Dohoda o rozhodcovskej doložke bola teda uzavretá samostatne, mimo spotrebiteľskej zmluvy, žalobca mohol túto podmienku individuálne ovplyvniť (aj vylúčiť) bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poisťovného vzťahu a dojednanie rozhodcovskej doložky bolo plne v súlade s právnymi predpismi, preto takáto individuálne dohodnutá zmluvná podmienka nepodlieha súdnej kontrole v zmysle § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka. Žalovaný ďalej namietal, že nie je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, pretože tento rozsudok vydaný len na základe tvrdení a listinných dôkazov žalovaného má jasnú oporu v zákone o rozhodcovskom konaní, ktorý v § 29a upravuje skrátené konanie. Žalovaný ďalej konštatuje, že všeobecné súdy nemajú vo vzťahu k rozhodnutiam rozhodcovského súdu postavenie odvolacích súdov, preto v zásade nie sú oprávnené preskúmať rozhodcovské rozsudky po vecnej stránke. Pokiaľ mal žalobca za to, že rozhodcovský rozsudok nie je vecne správny, mal možnosť podať voči nemu odpor do 5 dní od doručenia, ale žalobca odpor voči rozhodcovskému rozsudku nepodal.

7. Súd uznesením sp. zn. 4C/185/2013-124 zo dňa 16.12.2013 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti skončenia tohto konania a zároveň zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania z dôvodu, že na ústavnom súde sa viedlo konanie ohľadne porušenia práv žalovaného. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 9Co/763/14-166 zo dňa 25.05.2015 potvrdil v plnom rozsahu uznesenie prvostupňového súdu. Žalovaný následne na pojednávaní dňa 05.11.2015 žiadal žalobu zamietnuť v zmysle § 243d Exekučného poriadku, ktorá právna úprava bola účinná od 01.01.2015 a na základe tejto právnej úpravy prestal byť exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, stratil záväznosť a vykonateľnosť, pretože nebol podaný návrh na začatie exekúcie do troch mesiacov účinnosti novely zákona. Poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora č. C-342/13, podľa ktorého nie je automaticky v spotrebiteľských zmluvách rozhodcovská doložka neplatná, len v prípadoch, kde spotrebiteľ nemá právo proti rozhodcovskému rozsudku podať opravný prostriedok. Argumentoval tým, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, z toho dôvodu žiadal žalobu zamietnuť.

8. Rozsudkom zo dňa 25.01.2016 súd žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca stratil naliehavý právny záujem na zrušení rozhodcovského rozsudku, pretože zmenou zák. č. 233/1995 Z. z. zák. č. 355/2014 Z. z. došlo k takej legislatívnej zmene, že na podklade rozhodcovského rozsudku možno podať návrh na exekúciu len do troch mesiacov po účinnosti tohto zákona a voči žalobcovi takýto návrh na vykonanie exekúcie podaný nebol. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 9Co/313/2016-299 zo dňa 27.04.2017 zrušil prvoinštančný rozsudok a vrátil vec na ďalšie konanie s tým, že je potrebné preskúmať rozhodcovský rozsudok, pričom mal súd prihliadať na existenciu splnenia zákonných podmienok pre vyhlásenie rozhodcovského rozsudku vo veci.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, ako aj oboznámením sa s písomnými dôkazmi, a to: žalobou, rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2394/2012 z 19.01.2012, návrhom na uzatvorenie poisťovnej zmluvy č. 4476100007 z 25.06.2008, všeobecnými podmienkami,

oznámením o zániku poistenia z 18.08.2010, návrhom na začatie konania o zaplatenie z 02.01.2012, upovedomením o začatí konania z 09.01.2012, uznesením NSSR č. k. 6Cdo 1/2012 z 21.03.2012, uznesením NSSR č. k. 6Cdo 3/2013 z 13.03.2013, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka z 24.07.2013, výpisom z registra, stanovami zo 16.03.2011, fotokópiou spisu Arbitrážneho súdu č. k. 3C/2394/2012, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného z 03.10.2013, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 15Co/145/2011-73 zo 16.06.2011, uznesením OS Nové Zámky č. k. 9C/623/2012-120 z 28.05.2013, uznesením OS Komárno č. k. 8C/65/2013-114 zo 06.05.2013, uznesením OS Komárno č. k. 8C/62/2013-54 zo 06.05.2013, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/198/2011 z 27.06.2011, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/174/2011-53 z 27.06.2011, uznesením KS v Prešove č. k. 10CoE/48/2011 z 27.10.2011, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/172/2010 z 31.08.2010, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 16CoE/212/2012-82 z 22.08.2012, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 13CoE/231/2011-85 z 15.08.2011, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 17CoE/209/2012 z 30.01.2013, uznesením OS Rimavská Sobota č. k. 2Er/2203/2011-88 z 21.01.2013, uznesením OS Rimavská Sobota č. k. 2Er/2204/2011-96 z 21.01.2013, uznesením OS Rimavská Sobota č. k. 15Er/1056/2011-64 z 18.02.2013, uznesením OS Rimavská Sobota č. k. 15Er/1055/2011-79 z 26.02.2013, uznesením KS v Banskej Bystrici č. k. 41CoE/56/2013-170 z 28.05.2013, dodatkom č. 1 k Všeobecným poistným podmienkam, dodatkom č. 2 k Všeobecným poistným podmienkam, dodatkom č. 3 k Všeobecným poistným podmienkam, dodatkom č. 4 k Všeobecným poistným podmienkam, uznesením NSSR č. k. 3M Cdo 14/2011 z 22.11.2012, nálezom Ústavného súdu SR č. II. ÚS 499/2012-47 z 10.07.2013, uznesením NSSR č. k. 2Cdo 5/2012 z 31.01.2012, uznesením o odklade vykonateľnosti zo 16.12.2013, odvolaním právneho zástupcu žalovaného zo 07.01.2014, uznesením KS v Nitre č. k. 5Co/296/2013-129 z 30.09.2013, vyjadrením žalobcu z 03.02.2014, prevzatím právneho zastupovania z 28.04.2014, oznámením o právnom nástupníctve z 13.06.2014, výpisom z OR právneho zástupcu žalovaného, notárskou zápisnicou č. k. N 616/2014, Nz 17021/2014, vyjadrením KS v Nitre zo 19.08.2014, oznámením o zmene sídla advokátskej kancelárie z 18.08.2014, oznámením o zmene sídla z 23.03.2015, opravným uznesením, uznesením KS v Nitre č. k. 9Co/763/2014-166 z 25.03.2015, vyjadrením žalovaného z 25.05.2015, vyjadrením vedľajšieho účastníka z 03.10.2015, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu zo 06.11.2015, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4C/185/2013-261 z 25.01.2016, odvolaním proti rozsudku, vyjadrením žalovaného, uznesením KS v NR sp. zn. 9Co/313/2016-299 zo dňa 27.04.2017, ospravedlnenie práv. zást. žalovaného zo 16.06.2017, žiadosť o odročenie pojednávania JUDr. Sopkovej z 23.06.2017, oznámenie núteného správcu zo 06.10.2017, oznámenie MST Partners s.r.o. zo 16.08.2017 o odvolaní plnej moci zo strany núteného správcu a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

10. Súd sa najskôr zaoberal otázkou včasnosti podania žaloby žalobcom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Z ustanovenia § 41 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov vyplýva, že žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku je možné podať na všeobecnom súde v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku.

11. Žalobca žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vydaného pod sp. zn. 3C/2394/2012 zo dňa 19.01.2012. Tento rozsudok bol žalobcovi doručený podľa doručenky zaslanej spolu s kópiou predmetného spisu, dňa 09.07.2013. Žalobca mal teda v 30-dňovej lehote po doručení rozsudku podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá 30-dňová lehota začala žalobcovi plynúť dňa 10.07.2013 a uplynula dňom 10.08.2013. Žalobca podal žalobu dňa 25.07.2013, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote 30 dní po doručení rozhodcovského rozsudku.

12. Žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v poistnej zmluve uzavretej so žalovaným, bola v rozpore so zákonom, nebola dojednaná medzi stranami sporu individuálne a keďže spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. S poukazom na túto skutočnosť nemal rozhodcovský súd právomoc konať vo veci, čo má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku ako aj jeho neplatnosť.

13. Podľa § 52 ods. 1/ až 4/ Občianskeho zákonníka v znení od 25.06.2008 (ďalej aj „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany,

ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 4/ OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

15. Podľa § 53 ods. 1/ až 3/ Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 40 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj "zákon o rozhodcovskom konaní") účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c/ jeden z účastníkov rozhodcovského

konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d/ sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e/ účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f/ sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g/ bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h/ sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14/ alebo i/ bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j/ pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

17. Podľa § 4 ods. 1, 2/ Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

18. Podľa § 43 ods. 1/ Zákona o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

19. Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3/ (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2015 Z. z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia.

20. Podľa § 45 ods. 1/ (zrušenie rozhodcovského rozsudku) zákona č. 335/2014 Z. z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak
e/ spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy
i/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu
j/ rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

21. V ustanovení § 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa ustanovuje ďalší postup v prípade zrušenie rozhodcovského rozsudku.

22. Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská

zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ (prvá komora) zo dňa 26. októbra 2006, vec C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL vyplýva, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie. Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, jej nedodržanie má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Vecným účinkom rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) je oprávnenie rozhodcu rozhodnúť vymedzené spory. Z hľadiska osobných účinkov sa rozhodcovská zmluva vzťahuje na obidve zmluvné strany, prípadne na ich univerzálnych a singulárnych nástupcov, pokiaľ to strany v zmluve výslovne nevylúčili. Účastník rozhodcovského konania sa môže podanou žalobou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov § 40 ods. 1/ zákona o rozhodcovskom konaní.

23. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným poisťovňu zmluvu č. 4476100007 dňa 25.06.2008, pričom žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľ - fyzická osoba, to znamená, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľský vzťah. Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných poisťovacích podmienkach a Osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2/ Občianskeho zákonníka. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania spočíva na dodávateľovi, teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3/ Občianskeho zákonníka, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol a preto nemožno súhlasiť s názorom žalovaného prezentovaným v priebehu konania, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať. Poisťovňa mala rešpektovať ustanovenia v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, pričom predmetná zmluva je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4/ Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýka neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré deklaruje ako neplatné v spotrebiteľskej zmluve. K tejto situácii došlo, nakoľko podľa XV. časti Všeobecných poisťovacích podmienok, ktoré sú súčasťou poisťovnej zmluvy, bolo medzi stranami dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, neskôr zákonom č. 335/2014 Z. z.

24. Súčasťou Všeobecných obchodných podmienok je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 3. formulujú vôľu strán v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poisťovacích podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Súd v tomto smere uvádza, že predmetné ustanovenie vyznieva jednoznačne v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, ktorý toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. O platnú doložku by išlo iba v prípade individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky, kedy by mal spotrebiteľ možnosť pochopiť celý význam a všetky dôsledky tohto dojednania. Podľa názoru súdu

vyššie uvedená rozhodcovská doložka prakticky vylučuje všeobecný súd z prejednávania veci, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že všetky spory zo zmluvy môžu byť prejednané iba v rozhodcovskom konaní. Táto rozhodcovská doložka odníma spotrebiteľovi (v postavení žalobcov o zrušenie rozhodcovského rozsudku) právo v celom rozsahu domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde. Vzhľadom na uvedené súd rozhodcovskú doložku posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorá podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka spôsobuje jej neplatnosť. Súd ďalej odkazuje na rozsiahlu judikatúru a v rámci toho aj na právne závery, vyslovené v uzneseniach Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012 a 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Vo veci 6 M Cdo 9/2012 Najvyšší súd SR uviedol, že návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 1/2012 sa týka odporcu a aj v ňom Najvyšší súd SR dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poistnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačný formulár všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti, a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačného formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poistných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Výsledkom úvah súdu je konštatovanie, že v časti záverečných ustanovení Všeobecných poistných podmienok v predmetnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ktorá je označená ako Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, nemožno prisúdiť charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky, nakoľko táto časť napriek jej názvu ako osobitné zmluvné dojednania, je súčasťou Všeobecných poistných podmienok, tvorí jednoliaty celok tohto právneho dokumentu a táto časť je vyhotovená v predtlačenej formulárovej forme, čo vylučuje záver o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky a o náležitom poučení a informovaní navrhovateľa ako spotrebiteľa o právnych dôsledkoch takto dojednanej zmluvnej podmienky. Práve so zreteľom na to, že tzv. Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007 sú súčasťou Všeobecných poistných podmienok a sú súčasťou uzavretej poistnej zmluvy, vylučuje prijať záver o náležite osobitne dojednanej zmluvnej podmienke. Týmto postupom bolo spotrebiteľovi - žalobcovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom - žalovaným. Vo veci došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, nakoľko pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa a to ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, ktorý individuálne nedojednanú rozhodcovskú doložku považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň z dôvodu, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v časti XV. Všeobecných poistných podmienok, ale aj v Osobitných zmluvných dojednaniach v bode 3 je neprijateľná a teda neplatná, bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

25. Žalobca bol v konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2/ písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (účinného ku dňu podania žaloby, t. j. k 24.07.2013), pretože ako spotrebiteľ sa domáhal ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, a to podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k tomu, že v konaní mal plný úspech, bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 331,50 eur podľa § 2 ods. 2/ citovaného zákona k položke 3 písmeno c) sadzovníka súdnych poplatkov citovaného zákona, do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.